

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

in virginem. spūs autem sanctus amor diuinus est. Secundo qz
conceptio naturalis et membroꝝ organizatio est a virtute for
matua spūs existentis in semine. quia vero christi conceptio su
pernaturalis est. ideo supernaturalis spūs fuit artifex. Tercio
ideo spiritui sancto attribuitur quia christus sua conceptione om
nem creaturam sanctificat. Queritur quomodo verbum et vnde
viginis vterum introierit talia perscrutari valde formido. teste
mibi consuetudine quia intueor ex parte vna verbum caro factus
est. quod est altissimum. Ex altera vero virginis conceptū sanctis
simum inter hec duo positus. nec valeo. nec suffiuo. sed tamen
ad remouendum simplicium ignorantiā. Attende qd dico non
em̄ est credendum qd verbū sumens carnem ex virgine ingressus
fuerat vterum eius cum primum esset foris et mutauit locuz vt
esset vbi prius non erat. Sed etiā ante carnis assumptionē erat
in vigne quemadmodū ē in omni creatura per presentia potē
tia. et essentia. existens igitur vt prius erat. carnez assumpsit
absqz sui mutatione. sicut ego existens in cella in duo cappā. nec
propter hoc nouiter cellam ingressus sum. sed sum in ea qualiter
prius non eram sic diuinū verbū et prius erat in virgine. sed in
conceptu fuit ibi qualiter prius non erat. Secundo cum queris
quō verbum erat in virgine respondeo non intelligas sic ipsuz
esse in ea qd non esset apud patrem in celo et in omni creatura.
nec qd pars eius in virgine pars apud patrem. sed totus erat
in virgine totus apud patrem. Vnde Origenes. Non inquit pars
viginis venit in corpore. nec ipse se diuisit vt dimidius apud
patrem et dimidius esset in virgine. sed totus apud patrem et
totus in virgine. totus in sinu patris totus in humano corpo
re. non relinquens superiora. venit querere terrena. que in celis
sunt conseruans. et que in terra sunt saluans. vbiqz omnipotēs
inuisus indiuisus hic sanctus vngemitus deus. Sz dices quo
modo hoc esse potuit. Attende exemplum. quemadmodū enim
vna vox tota ad aures peruenit diuersoꝝ. et quemadmodū il
le color visionem sui facit in diuersis oculis. et sicut eadem anima
tota est in diuersis partibus corporis et rursus. quemadmodū
me nunc existēte Mediolani deus sua omnipotentia posset face
re vt similiter totus essem Padue. ita diuinū verbū similiter to
tum erat in celo et in vtero virginis nulla tamen similitudinuz
ppositarū declarat sufficienter quod querim⁹. sed p̄ me due ma
gis deficiunt ad declarandā h̄modi misterii exelleuatiā. nulluz
em̄ in creatura sufficiens vestigiū reperitur.

Secunda pars.

Octauus

Quando cum dicitur Joseph autem tangitur perturbate mentis affectus dubietatis. quoniam videns Joseph virginem pregnantem mente turbatus est. et voluit illam dimittere. unde dicit Joseph autem vir eius: hunc se xus accipitur pro marito. sicut in vulgari sermone mulier accipitur pro vxore: cum esset iustus: vere iustus esse debebat. qui erat sponsus virginis: et nollet eam traducere. id est secundum glossam nollet eam palam facere. ne lapidaretur quasi adultera. vnde in greco habetur. et nollet eam appellare vel traducere. id est a domo Marie ad suam habitationem ducere. Et hoc duplex significatum huius verbi traduco. Tangit Alexander nequam dicitur. Ad tua cum dicitur sponsa traducis eandem quo ad secundum. et addit quod ad primum. Vel quod diffamat hoc et traducere signat: voluit occulte dimittere eam. Nota quod quatuor sunt cause quare voluit eam dimittere. Prima secundum Augustinum et Ambrosium. est quod videns ioseph virginem pregnantem quam de templo accepit nec cognouerat suspicatus est crimen. et noluit eam tanquam benignus accusare ne lapidaretur nec volebat eam traducere ne esset participans in crimine: viam igitur mediam elegit ut illam dimitteret. Ex quo habetur documentum ut dicit Ambrosius. quid facere debeat iustus homo cum obprobrium vxoris deprehenderit ut homicidii crimen fugienda euitet quod si castus iungeretur adultere posset iurare. Secunda causa assignat Hieronymus et Crisostomus. Non enim videtur credibile quod ioseph suspicatus fuerit crimen in virgine. cum ideo voluerit dominus virginem esse sponsatam. ut omnis mali suspitio tolleretur. sciebat enim ioseph virginis sanctitatem nec poterat de illa aliud suspicari sinistrum. tamen videns eam pregnantem credebat quod diuinum esse factum in ea. et ideo dicit Origenes. magnam in ipsa credens sacramentum esse appropinquare illi se reputabat indignum. Tercia causa red dicit Origenes. et Hilarius quia videbat ioseph virginis faciem totam rutilantem cum esset spiritu sancto grauida. et ideo metuabat se illi coniungere. sicut filii israel non poterant intendere in faciem Moysi splendidam ex consortio hominis dei ut habetur exo. 3. c. Quarta causa forte fuit. quia verecundebatur ioseph sponsam ducere pregnantem. hoc enim valde obprobriosum est etc.

Tercia pars

¶ Tercio cum dicitur. Nec autem eo cogitante. tangitur visionis angelice aspectus benignitatis. quia talia cogitante ut virginem relinqueret. mundus celestis apparuit. Et in illa euangelii parte. 4. tanguntur. Prima angelica visio: hoc autem eo etc. scilicet relinque virginem in qua habet matritas et prudentia quod